

Výroční zpráva

2007

Shrnutí

EVROPSKÝ INSPEKTOR
OCHRANY ÚDAJŮ

Výroční zpráva

2007

Shrnutí

EVROPSKÝ INSPEKTOR
OCHRANY ÚDAJŮ

Poštovní adresa: rue Wiertz, 60 – B-1047 Brusel
Kancelář: rue Montoyer, 63, Brusel, Belgie
E-mailová adresa: edps@edps.europa.eu
Internetová stránka: www.edps.europa.eu
Tel. (32-2) 283 19 00
Fax (32-2) 283 19 50

***Europe Direct je služba, která vám pomůže odpovědět na otázky
týkající se Evropské unie***

Bezplatná telefonní linka (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Někteří operátoři mobilních sítí neumožňují přístup k číslům 00800 nebo mohou tyto hovory účtovat.

Mnoho doplňujících informací o Evropské unii je k dispozici na internetu.
Můžete se s nimi seznámit na evropském serveru (<http://europa.eu>).

Katalogové údaje jsou uvedeny na konci této publikace.

Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2008

ISBN 978-92-95030-56-5

© Evropská společenství, 2008

Kopírování je povoleno pouze se souhlasem autora.

Úvod

Tento dokument je shrnutím čtvrté výroční zprávy o činnosti evropského inspektora ochrany údajů. Tato výroční zpráva za rok 2007 se týká třetího úplného roku fungování evropského inspektora ochrany údajů jakožto nového orgánu.

Peter Hustinx (inspektor) a Joaquín Bayo Delgado (zástupce inspektora) nastoupili do svých úřadů v lednu roku 2004 s cílem vytvořit nezávislý orgán zabývající se ochranou osobních údajů na úrovni Evropské unie (EU). Jejich hlavní úkoly, jak jsou stanoveny v nařízení č. 45/2001 ⁽¹⁾, spočívají v:

- dohledu nad zpracováním osobních údajů správou EU, přičemž je třeba zajistit, aby nebyla porušována práva a svobody fyzických osob, jejichž údaje jsou zpracovávány (dohled);
- poskytování poradenství ohledně návrhů nových právních předpisů EU, jež mají dopad na ochranu údajů (konzultace);
- spolupráci s dalšími orgány pro ochranu údajů s cílem zajistit vysokou a soudržnou úroveň ochrany údajů v celé Evropě (spolupráce).

Ze zprávy vyplývá, že významného pokroku bylo dosaženo v oblasti dohledu. Důraz na hodnocení dosažených výsledků vedl ke zvýšenému úsilí zaručit respektování požadavků na ochranu údajů ve většině orgánů a institucí Společenství. Každopádně bude třeba nadále pokračovat v těchto aktivitách.

V oblasti konzultací byl velký důraz kladen na potřebu soudržného a účinného rámce ochrany údajů, a to jak v prvním, tak i ve třetím pilíři, ale ne vždy bylo dosaženo uspokojivých výsledků. Ve zprávě se rovněž zdůrazňuje, že konzultační činnosti evropského inspektora ochrany údajů jsou přínosem pro stále více oblastí politiky.

V roce 2007 byla podepsána Lisabonská smlouva, která stanoví zvýšenou ochranu osobních údajů, včetně pravidel nezávislého dozoru. Tato nová smlouva je v dějinách EU důležitým mezníkem, měla by však být chápána rovněž jako výzva. Základní záruky zdůrazňované ve smlouvách je třeba uvést do praxe. To platí o zpracování osobních údajů orgány a institucemi, ale rovněž o vytváření pravidel a politik, které mohou mít dopad na práva a svobody evropských občanů.

⁽¹⁾ Nařízení (Es) č. 45/2001 ze dne 18. prosince 2000 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány a institucemi Společenství a o volném pohybu těchto údajů, Úř. věst. L 8, 12.1.2001, s.1.

Výsledky dosažené v roce 2007

Ve výroční zprávě za rok 2006 se uvádí, že pro rok 2007 byly zvoleny následující hlavní cíle. Většina těchto cílů byla zcela nebo částečně uskutečněna.

- **Oblast působnosti sítě inspektorů ochrany údajů**

Po zapojení všech orgánů a institucí Společenství začala síť inspektorů ochrany údajů fungovat v plném rozsahu. Evropský inspektor ochrany údajů i nadále poskytoval výraznou podporu a poradenství při rozvoji úkolů inspektorů ochrany údajů, přičemž se zaměřoval na nově jmenované inspektory.

- **Další provádění předběžných kontrol**

Počet předběžných kontrol probíhajícího zpracování údajů značně vzrostl, ale většina orgánů a institucí musí ještě na splnění svých závazků pracovat.

- **Inspekce a kontroly**

Evropský inspektor ochrany údajů začal hodnotit pokrok v provádění nařízení č. 45/2001 od jara roku 2007. Do tohoto procesu byly zapojeny všechny orgány a instituce. Výsledky tohoto hodnocení jsou obsaženy ve výroční zprávě za rok 2007 (viz kapitola 2).

- **Sledování pomocí videokamer**

Na základě průzkumu existujících postupů pro sledování pomocí videokamer uplatňovaných na úrovni EU i na úrovni jednotlivých států, rovněž jako na základě zkušeností získaných v souvislosti s několika konzultacemi týkajícími se používání videotechniky v určitých orgánech a institucích bude vypracován návrh obecných pokynů pro sledování pomocí videokamer.

- **Horizontální otázky**

Stanoviska k předběžným kontrolám a rozhodnutí o stížnostech se průběžně analyzují s ohledem na často se vyskytující otázky společné různým zpracováním. První dokumenty s obecnými pokyny určenými všem orgánům a institucím Společenství budou uveřejněny v roce 2008. Otázky týkající se uchovávání zdravotních a disciplinárních údajů byly již projednávány s příslušnými orgány.

- **Konzultace týkající se návrhů právních předpisů**

Evropský inspektor ochrany údajů i nadále vydával stanoviska k návrhům nových právních předpisů a dbal na to, aby tato stanoviska byla odpovídajícím způsobem zohledňována. Jeho poradní úloha se vztahuje na širší oblast otázek a vychází ze systematického soupisu a stanovení priorit.

- **Ochrana údajů v rámci třetího pilíře**

Zvláštní pozornost byla věnována rozvoji obecného rámce ochrany údajů spadajících do třetího pilíře a návrhům na přeshraniční výměnu osobních údajů. Obojí bohužel přineslo jen omezené výsledky.

- **Komunikace o otázkách souvisejících s ochranou údajů**

Evropský inspektor ochrany údajů výrazně podpořil opatření navazující na „Londýnskou iniciativu“ zaměřenou na „komunikaci o otázkách souvisejících s ochranou údajů a na její větší účinnost“.

- **Jednací řád**

V průběhu roku 2008 bude přijat jednací řád. Značného pokroku bylo dosaženo při vypracovávání různých interních příruček.

- **Řízení zdrojů**

Zlepšilo se řízení finančních a lidských zdrojů (obnovení struktury rozpočtu, vnitřní pravidla hodnocení zaměstnanců a rozvoj politiky dalšího vzdělávání). Další zlepšení představují provádění systému vnitřní kontroly a jmenování inspektora ochrany údajů.

Cíle pro rok 2008

Pro rok 2008 byly stanoveny následující hlavní cíle. Dosažené výsledky budou uvedeny v příští výroční zprávě.

- **Podpora sítě inspektorů ochrany údajů**

I nadále bude pokračovat silná podpora interních inspektorů ochrany údajů, zejména v případě nedávno zřízených agentur. Evropský inspektor ochrany údajů rovněž podnítl další výměnu odborných znalostí a osvědčených postupů mezi nimi.

- **Úloha předběžné kontroly**

Ve většině orgánů a institucí bude dokončena předběžná kontrola probíhajícího zpracování údajů. Zvláštní důraz bude kladen na provádění doporučení.

- **Horizontální pokyny**

Budou vypracovány pokyny týkající se příslušných otázek, které jsou společné většině orgánů a institucí (např. zpracovávání zdravotních údajů, zajištění přístupu k subjektům údajů a sledování pomocí videokamer).

- **Posuzování souladu**

I nadále se bude posuzovat soulad s nařízením (ES) č. 45/2001 a stále častěji se budou provádět inspekce na místě. Rovněž bude zveřejněna obecná politika inspekcí.

- **Rozsáhlé systémy**

Evropský inspektor ochrany údajů bude spolu s vnitrostátními orgány dozoru dále rozvíjet koordinovaný dozor nad systémem Eurodac a v blízké budoucnosti vypracuje odborný posudek, který je nutný pro dohled nad jinými rozsáhlými systémy, jako je například SIS II a VIS.

- **Stanoviska k právním předpisům**

Evropský inspektor ochrany údajů bude na základě systematického soupisu příslušných témat a priorit i nadále včas vydávat stanoviska nebo komentáře k návrhům nových právních předpisů a zajišťovat příslušná návazná opatření.

- **Lisabonská smlouva**

Evropský inspektor ochrany údajů bude i nadále sledovat vývoj, pokud jde o Lisabonskou smlouvu, a bude zevrubně analyzovat její dopad na ochranu údajů – a v případě potřeby poskytovat poradenství v této oblasti.

- **Informace on line**

Evropský inspektor ochrany údajů má v úmyslu aktualizovat informace dostupné na internetové stránce, prohloubit je a dále zlepšovat elektronický bulletin.

- **Jednací řád**

Evropský inspektor ochrany údajů přijme a uveřejní jednací řád uvádějící přehled jeho různých úkolů a činností. Na internetové stránce budou k dispozici praktické nástroje pro zainteresované strany.

- **Řízení zdrojů**

Evropský inspektor ochrany údajů bude upevňovat a rozvíjet existující postupy týkající se řízení finančních a lidských zdrojů a dále rozvíjet další potřebné vnitřní postupy.

Dohled

Jedním z hlavních úkolů evropského inspektora ochrany údajů je provádět nezávislý dohled nad zpracováním údajů prováděným orgány a institucemi Společenství. Právním rámcem je stanoven v nařízení č. 45/2001, které vymezuje řadu povinností pro ty, kdo údaje zpracovávají, a dále řadu práv pro ty, jejichž osobní údaje jsou zpracovávány.

Zpracování osobních údajů, která nepředstavují zvláštní rizika pro subjekty údajů, jsou oznamována inspektorovi ochrany údajů příslušného orgánu či instituce. Zpracování osobních údajů, která představují zvláštní rizika pro subjekty údajů, musí být podrobena předběžné kontrole evropského inspektora ochrany údajů. Ten poté určí, zda je zpracování v souladu s uvedeným nařízením či nikoliv.

Dohled vykonávaný zástupcem evropského inspektora ochrany údajů sahá od poskytování poradenství a pomoci inspektorům ochrany údajů přes provádění předběžných kontrol zpracování údajů představujících rizika až po provádění šetření a zpracování stížností. Tato činnost rovněž zahrnuje vypracování základních a pozičních dokumentů a dohled nad ústřední jednotkou systému Eurodac.

I v roce 2007 zůstala hlavní činností evropského inspektora ochrany údajů v rámci dohledu **předběžná kontrola**.

Již ve výročních zprávách za roky 2005 a 2006 bylo uvedeno, že inspektoři ochrany údajů v jednotlivých orgánech a institucích byli vyzýváni k podávání oznámení o předběžných kontrolách s tím, že “jaro 2007” bylo stanoveno jako termín dokdy měl evropský inspektor ochrany údajů obdržet oznámení o předběžných kontrolách “ex post” s cílem přimět orgány a instituce Společenství k řádnému plnění příslušné oznamovací povinnosti. V důsledku této skutečnosti došlo ke značnému nárůstu počtu oznámení.

Na základě 101 oznámení bylo v roce 2007 **v rámci předběžné kontroly** vydáno **90 stanovisek** ⁽²⁾. Těchto 101 případů, uzavřených vydáním formálního stanoviska, představuje ve srovnání s rokem 2006 nárůst objemu práce o 77,19 % . Tento nárůst objemu práce v oblasti předběžné kontroly jistě souvisí se lhůtou stanovenou na “jaro 2007”.

Pouze u 11 z těchto případů se jednalo o “**skutečné**” **případy předběžné kontroly** s tím, že se příslušné orgány řídily postupem platným pro předběžné kontroly před zahájením zpracování (a tato kontrola byla provedena skutečně před jeho zahájením). Kromě těchto 101 případů, k nimž bylo vydáno stanovisko, se evropský inspektor ochrany údajů zabýval rovněž 31 případy, které byly posouzeny jako případy nepodléhající předběžné kontrole s tím, že 11 z nich spadalo do kategorie e-monitoringu.

⁽²⁾ Z praktických důvodů a proto, že některé případy spolu souvisely, se patnácti z těchto 101 oznámení týkajícími se Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) zabývala 4 různá stanoviska. Z toho důvodu bylo na základě 101 oznámení vydáno 90 stanovisek.

Pokud jde o **lhůty**, lze konstatovat, že k vypracování stanovisek potřeboval evropský inspektor ochrany údajů v roce 2007 o jeden den méně než v roce 2006 (v průměru 56,9 dne), což je možné považovat za velice uspokojivé, zvažíme-li nárůst počtu oznámení a jejich větší složitost. Počet dnů potřebných k prodloužení lhůty evropského inspektora ochrany údajů je rovněž téměř o jeden den menší než v roce 2006. A třebaže maximální doba prodloužení může činit až dva měsíce, byla obvykle kratší než jeden měsíc.

Evropský inspektor ochrany údajů je však znepokojen tím, kolik času orgány a instituce potřebují k poskytnutí úplných informací. Evropský inspektor ochrany údajů v této souvislosti znovu připomíná, že orgány a instituce mají povinnost s evropským inspektorem ochrany údajů spolupracovat a poskytovat mu požadované informace.

V roce 2007 se případy **předběžných kontrol “ex post”** ⁽³⁾ týkaly zejména těchto otázek: lékařských údajů zpracovávaných orgány a institucemi, náborem zaměstnanců a výběru kandidátů, hodnocení zaměstnanců (zejména certifikačního a osvědčovacího řízení, jakož i postupu pro předčasné odcházení do důchodu), dále postupů v souvislosti s Evropským úřadem pro boj proti podvodům, záznamů sociální služby a e-monitoringu.

Pokud jde o hlavní otázky týkající se “skutečných” předběžných kontrol, hrály v roce 2007 významnou úlohu systémy řízení času v Evropské komisi.

Pokud jde sledování provádění doporučení evropského inspektora ochrany údajů obsažených v jednotlivých stanoviscích vydaných v rámci předběžné kontroly, lze konstatovat, že v roce 2007 bylo uzavřeno 38 případů, což představuje více než dvojnásobný počet ve srovnání s rokem 2006. Tento nárůst byl zajisté umožněn díky systematickému sledování provádění příslušných doporučení.

Při předběžných kontrolách prováděných evropským inspektorem ochrany údajů v průběhu roku 2007 se ukázalo, že stanovení **termínu “jaro 2007”** vedlo ke značnému nárůstu počtu oznámení mnoha inspektorů ochrany údajů, a to zejména během prvního pololetí. V této souvislosti je ovšem třeba rovněž poznamenat, že je stále třeba vyvinout značné úsilí s cílem zkrátit dobu potřebnou institucemi a agenturami pro odpověď na žádosti evropského inspektora ochrany údajů o doplňující informace.

V roce 2008 lze tudíž očekávat následující aktivity:

- orgány by měly dokončit svůj proces oznamování “ex post” a agentury by v roce 2008 měly učinit zásadní krok k těmto cílům;
- i nadále bude na základě informací předkládaných příslušným správcem systematicky sledováno provádění doporučení obsažených v jednotlivých stanoviscích. Toto sledování, rovněž jako kontrola dodržování oznamovacího postupu příslušným inspektorům ochrany údajů a evropskému inspektorovi ochrany údajů v případě “skutečných” předběžných kontrol před zahájením zpracování bude rovněž prováděno na základě inspekcí na místě

⁽³⁾ Předběžné kontroly „ex post“ se týkají zpracování údajů zahájeného ještě před jmenováním evropského inspektora ochrany údajů a zástupce inspektora (dne 17. ledna 2004), které tudíž nemohly být zkontrolovány zahájením tohoto zpracování.

V roce 2007 obdržel evropský inspektor ochrany údajů 65 **stížností**, z nichž 29 prohlásil za přípustné a dále se jimi zabýval. Velká většina těchto stížností nespadala do pravomoci dozoru vykonávaného evropským inspektorem ochrany údajů, například z toho důvodu, že se týkaly výhradně zpracování osobních údajů prováděného na úrovni členských států (kdy je příslušným orgánem vnitrostátní orgán pro ochranu údajů). Stížnosti prohlášené za přípustné se týkaly zejména těchto otázek: shromažďování nadměrného množství údajů o návštěvnicích, přístupu k údajům, přeposílání a kopírování e-mailů, vyžadování podrobností ohledně kreditních karet, zpracovávání citlivých údajů, práva na opravu a povinnosti poskytnout informace.

V roce 2006 bylo podepsáno memorandum o porozumění s **evropským veřejným ochráncem práv**, aby se zabránilo zbytečnému zdvojování řízení a byl zajištěn soudržný přístup k otázkám ochrany údajů, jež vyvstaly na základě stížností. V praxi toto memorandum v příslušných případech vedlo k užitečnému sdílení informací mezi evropským inspektorem ochrany údajů a evropským veřejným ochráncem práv.

V průběhu roku 2007 byla v různých oblastech provedena celá řada **šetření**. Dvě z nich vyžadovala zvláštní pozornost evropského inspektora ochrany údajů, a sice bezpečnostní audit Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) a úloha Evropské centrální banky ve věci SWIFT ⁽⁴⁾.

První z nich se týkalo zpracovávání údajů, k němuž docházelo v rámci téže infrastruktury informačních technologií. Evropský inspektor ochrany údajů se rozhodl, že zahájí bezpečnostní inspekci, a horizontálním způsobem analyzoval bezpečnostní opatření OLAFu. Poté, co poskytl poradenství formou doporučení, dospěl evropský inspektor ochrany údajů k závěru, že je velmi spokojen s bezpečnostními opatřeními, která OLAF používá v systémech a aplikacích informačních technologií, za něž odpovídá.

Ve druhém případě vydal evropský inspektor ochrany údajů v únoru roku 2007 stanovisko, v němž se zaměřil na úlohu Evropské centrální banky jakožto dozorového orgánu, uživatele a tvůrce politiky. Evropský inspektor ochrany údajů rovněž požádal hlavní orgány ES, aby poskytl vysvětlení ohledně používaných platebních systémů a smluvních vztahů se sítí SWIFT. Na základě získaných informací doporučil evropský inspektor ochrany údajů příslušným orgánům Společenství opatření za účelem zajištění dostatečné informovanosti zaměstnanců a dalších osob, jež s nimi mají smluvní vztahy. Tento případ bude nadále pozorně sledován v roce 2008. .

Evropský inspektor ochrany údajů rovněž nadále poskytoval poradenství ohledně **správních opatření**, která orgány a instituce Společenství zamýšlejí v oblasti zpracovávání osobních údajů. Byla nastolena celá řada složitých otázek, včetně stanovení doby uchovávání určitých kategorií spisů, strategických dokumentů týkajících se internetu, postupů při vyšetřování podvodů a korupce, výměny informací, provádění pravidel týkajících se ochrany údajů a použitelnosti vnitrostátních právních předpisů v oblasti ochrany údajů.

Evropský inspektor ochrany údajů pokračoval v přípravě obecných **pokynů pro sledování pomocí videokamer** s cílem poskytnout orgánům a institucím praktické vodítko, pokud

(4) Společnost pro celosvětovou mezibankovní finanční telekomunikaci.

jde o soulad s pravidly pro ochranu osobních údajů. Na jaře roku 2007 byl uskutečněn za pomoci orgánů pro ochranu údajů průzkum mezi členskými státy EU týkající se použitelnosti příslušných předpisů na ochranu osobních údajů v této oblasti. Evropský inspektor ochrany údajů rovněž poskytl poradenství v rámci tří konzultací týkajících se používání videotechniky pro účely nesouvisející s bezpečností ve dvou orgánech.

V průběhu celého roku 2007 pokračovala spolupráce s vnitrostátními orgány pro ochranu údajů v souvislosti se společným dozorem nad systémem **Eurodac**. V listopadu roku 2007 byla předložena závěrečná zpráva o hloubkovém bezpečnostním auditu, jež byl zahájen v září roku 2006.

Podle dohody mezi evropským inspektorem ochrany údajů a Evropskou agenturou pro bezpečnost sítí a informací (ENISA) zprostředkovala agentura kontakty s vnitrostátními odbornými organizacemi a poskytovala poradenství, pokud jde o metodiku bezpečnostního auditu. Evropský inspektor ochrany údajů schválil závěry a doporučení. Došlo se především k závěru, že bezpečnostní opatření uplatňovaná od počátku v rámci systému Eurodac a způsob, jakým byla v průběhu prvních čtyř let činnosti prováděna, zajišťují přiměřenou úroveň ochrany údajů. Některé části systémů a organizační bezpečnosti však vykazují určité slabiny, kterými bude nutné se zabývat.

Konzultace

V roce 2007 evropský inspektor ochrany údajů dále plnil svoji úlohu poradce, pokud jde o návrhy právních předpisů EU a další příslušné dokumenty.

Předmětem činnosti evropského inspektora ochrany údajů byla více než v předchozích letech **budoucnost právního rámce ochrany údajů**.

Velkou pozornost evropského inspektora ochrany údajů vyžadoval i nadále v první řadě návrh rámcového rozhodnutí Rady o ochraně osobních údajů zpracovávaných v rámci policejní a soudní spolupráce v trestních věcech.

Za druhé evropský inspektor ochrany údajů ve svém stanovisku ke sdělení Komise o provádění směrnice o ochraně údajů vyjádřil názor, že se z dlouhodobého hlediska jeví jako nevyhnutelné tuto směrnici změnit, a navrhl, aby se budoucí změny uvážily co nejdříve. Za třetí byla podepsána Lisabonská smlouva, která přináší značné důsledky pro ochranu údajů.

Evropský inspektor ochrany údajů se poprvé zabýval možnou budoucí potřebou konkrétního právního rámce ochrany údajů v oblasti **radiofrekvenční identifikace** (RFID). Tato konkrétní oblast je zcela nová a může mít významný dopad na naši společnost i na ochranu základních práv, jako je ochrana soukromí a ochrana údajů

V roce 2007 probíhaly činnosti evropského inspektora ochrany údajů na pozadí různých trendů, jejichž společným jmenovatelem je skutečnost, že všechny přispěly k rodící se „**společnosti dohledu**“. K těmto trendům patří nové nástroje pro vymáhání práva spočívající ve shromažďování a zpracovávání osobních údajů, hojnější využívání biometrických prvků a radiofrekvenční identifikace, jakož i rostoucí význam celosvětových datových toků.

Evropský inspektor ochrany údajů v roce 2007 vydal **12 stanovisek** k navrhovaným právním předpisům EU. Navíc ve větší míře využíval i jiných intervenčních nástrojů, jako jsou například připomínky, což v žádném případě nelze považovat za strukturální změnu v přístupu.

Evropský inspektor ochrany údajů objasnil, že cílem jeho účasti v legislativním procesu EU je aktivní prosazování toho, aby legislativní opatření byla přijímána teprve po řádném zvážení dopadu těchto opatření na soukromí a ochranu údajů. Hodnocení dopadu provedené Komisí musí ochraně soukromí a údajů věnovat náležitou pozornost.

Přehled úkolů

V prosinci roku 2007 byl na internetové stránce evropského inspektora ochrany údajů uveřejněn **Přehled úkolů pro rok 2008** (druhý roční přehled). Ten v zásadě navazuje na přehled úkolů pro rok 2007.

Příloha přehledu ukazuje, že rozsah činnosti evropského inspektora ochrany údajů v současnosti pokrývá velký počet oblastí. Uvedené návrhy se týkají 13 různých útvarů Komise (ADMIN, EMPL, ENT, ESTAT, INFOS, JLS, MARKT, OLAF, RELEX, SANCO, SG, TAXUD a TREN).

Stanoviska

V oblasti **svobody, bezpečnosti a práva** („třetího pilíře“, důležité oblasti činnosti evropského inspektora ochrany údajů) je třeba zmínit přijetí nových legislativních návrhů bez provedení náležitého posouzení účinnosti stávajících právních nástrojů. Nové předpisy usnadňující donucovacím orgánům shromažďování a výměnu informací jsou připravovány dříve, než jsou správným způsobem provedeny dokumenty stávající, jako tomu bylo v případě provedení Prümské smlouvy na úrovni EU a dále v případě evropského systému jmenné evidence cestujících (PNR).

Další otázkou, která hrála významnou úlohu ve stanoviscích evropského inspektora ochrany údajů souvisejících s třetím pilířem, byl nedostatečný souhrnný právní rámec v oblasti ochrany údajů.

Třetí problematiku oblastí je skutečnost, že z EU právo sice ukládá členským státům povinnost zřídit vnitrostátní orgány, ale zároveň jim ponechává značný prostor, pokud jde o vymezení podmínek jejich činnosti. Tato skutečnost brání výměně informací mezi členskými státy a má dopad na právní jistotu subjektů, jejichž údaje jsou předávány mezi orgány různých členských států.

Výměna informací se třetími zeměmi pro účely vymáhání práva byla rovněž předmětem několika různých stanovisek evropského inspektora ochrany údajů.

Dvě stanoviska byla vydána s ohledem na klíčová sdělení Komise o **budoucím právním rámci ochrany údajů**. Evropský inspektor ochrany údajů ve svém stanovisku k provádění směrnice o ochraně údajů ⁽⁵⁾ nastínil různé perspektivy měnícího se prostředí, z nichž jednou je interakce s technologiemi. Nový vývoj v oblasti technologií má jednoznačný dopad na požadavky ohledně účinného právního rámce v oblasti ochrany údajů. Jedním z klíčových aspektů tohoto technologického vývoje je radiofrekvenční identifikace, která byla předmětem zvláštního stanoviska.

Dalších pět stanovisek vydaných v roce 2007 bylo různé povahy a týkalo se například cla, statistiky, silniční dopravy, zemědělství a sociálního zabezpečení.

⁽⁵⁾ Stanovisko ze dne 25. července 2007 ke sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě o pokračování pracovního programu pro lepší provádění směrnice o ochraně údajů, Úř. věst. C 255, 27.10.2007, s.1.

Nejnovější vývoj

Ve stanovisku evropského inspektora ochrany údajů ke sdělení o provádění směrnice o ochraně údajů bylo stanoveno pět perspektiv budoucích změn, a to:

- interakce s technologiemi;
- dopad Lisabonské smlouvy;
- vymáhání práva;
- globální otázky týkající se soukromí a soudní příslušnosti; a
- plné provedení směrnice.

Tyto perspektivy budou sloužit jako program pro budoucí činnost evropského inspektora ochrany údajů.

Pokud jde o **interakci s technologiemi** je třeba zdůraznit tyto hlavní vývojové směry:

- sociální život jednotlivců je stále více digitalizován kvůli aplikacím zaměřeným na potřeby uživatele, které obsahují údaje, jež jsou z velké části osobní povahy;
- datová centra mohou znamenat konec éry stolních počítačů, kde byly údaje, zejména osobní údaje, dosud zpracovávány;
- evropské úsilí v oblasti výzkumu a vývoje je velmi dobrou příležitostí na zohlednění požadavků na ochranu soukromí a údajů s tím, že nedílnou součástí těchto iniciativ v oblasti výzkumu a vývoje by měla být zásada zohledňování ochrany soukromí a údajů již od samotného vzniku návrhu („privacy by design“).

Se vstupem **Lisabonské smlouvy** v platnost se má změnit právní rámec EU. To bude mít důsledky rovněž pro činnosti evropského inspektora ochrany údajů v jeho úloze poradce.

V neposlední řadě se evropský inspektor ochrany údajů bude aktivně účastnit jednání o možných budoucích změnách směrnice o ochraně údajů a v některých případech dá dokonce podnět k jejich zahájení.

Spolupráce

Hlavním fórem pro spolupráci mezi orgány pro ochranu údajů v Evropě je pracovní **skupina zřízená podle článku 29**. Evropský inspektor ochrany údajů se účastní činností této pracovní skupiny, která hraje klíčovou úlohu při jednotném uplatňování a výkladu obecných zásad směrnice 95/46.

Pracovní skupina může vydávat stanoviska k návrhům právních předpisů nebo podobným opatřením, která jsou velmi užitečná zejména proto, že obsahují příslušné informace týkající se jednotlivých členských států. Evropský inspektor ochrany údajů vítá tato stanoviska, která byla v souladu s jeho vlastními stanovisky a na nichž se aktivně podílel. Příklady dobré součinnosti mezi pracovní skupinou a evropským inspektorem ochrany údajů v průběhu roku 2007 lze nalézt ve stanoviscích týkajících se společných konzulárních instrukcí k vízům pro diplomatické mise a konzulární úřady v souvislosti se zavedením biometrických prvků, předávání údajů o cestujících v letecké přepravě Spojeným státům a používání jmenné evidence cestujících pro účely vymáhání práva.

Evropský inspektor ochrany údajů a pracovní skupina rovněž úzce spolupracovali na analýze dvou velkých systémů v rámci prvního pilíře, a to systému spolupráce v oblasti ochrany spotřebitele a systému pro výměnu informací o vnitřním trhu (IMI).

Jeden z nejdůležitějších úkolů v oblasti spolupráce se týká systému **Eurodac**, kde společnou odpovědnost za dozor nad ochranou údajů mají vnitrostátní orgány pro ochranu údajů a evropský inspektor ochrany údajů. V červenci roku 2007 vydala koordinační skupina pro dozor nad systémem Eurodac (složená z vnitrostátních orgánů pro ochranu údajů a evropského inspektora ochrany údajů) zprávu o první koordinované inspekci systému Eurodac. Tato skupina neobjevila žádné známky zneužívání systému Eurodac. Je však třeba zlepšit některé aspekty jako například informování příslušných osob.

Evropský inspektor ochrany údajů má povinnost spolupracovat s orgány dozoru pro ochranu údajů v rámci **třetího pilíře** EU. Při činnostech společných orgánů dozoru pro Schengen, Europol, Eurojust a celní informační systém (CIS) usiluje evropský inspektor ochrany údajů o zajištění vysoké a odpovídající úrovně ochrany údajů. V roce 2007 se pozornost zaměřila na dvě hlavní témata: Komisi vypracovaný návrh rámcového rozhodnutí o ochraně údajů v rámci třetího pilíře a na výměnu informací v oblasti vymáhání práva v souladu se zásadou dostupnosti. Navíc se evropský inspektor ochrany údajů během roku 2007 aktivně podílel na třech zasedáních pracovní skupiny pro policii a spravedlnost.

Evropský inspektor ochrany údajů se zúčastnil rovněž **evropské a mezinárodní konference** o ochraně údajů a soukromí. Mezinárodní konference, která se konala v září roku 2007 v Montrealu, se zabývala mnoha otázkami, s nimiž se setkávají zmocněnci pro ochranu údajů a soukromí, například otázkou veřejné bezpečnosti, globalizace, práva a technologií, všudypřítomným využíváním počítačů a „lidským tělem jakožto souborem údajů“. Evropský inspektor ochrany údajů předsedal uzavřenému zasedání zmocněnců věnovanému londýnské iniciativě a zúčastnil se semináře o globalizaci.

Komunikace

Činnost v oblasti informací a komunikace i nadále hraje klíčovou úlohu ve strategii a každodenní práci orgánu. Ačkoli činnost v oblasti informací a komunikace nepatří ke hlavním úlohám evropského inspektora ochrany údajů, má nesporně značný praktický dopad.

V průběhu prvních let své činnosti se evropský inspektor ochrany údajů při svých činnostech v oblasti komunikace zaměřoval na své **zviditelnění** na politické mapě EU. Tři roky po zahájení této práce nyní můžeme vidět pozitivní výsledky jeho komunikačního úsilí. Jedním příkladem z této oblasti je skutečnost, že inspektor byl v roce 2007 jedním z 50 kandidátů časopisu European Voice navržených na ocenění Evropan roku.

Jakožto jeden z hlavních tvůrců „**Londýnské iniciativy**“, jejímž cílem je zefektivnit komunikaci o ochraně údajů i samotnou ochranu údajů, evropský inspektor ochrany údajů se aktivně zúčastnil semináře o komunikaci uspořádaném francouzským orgánem pro ochranu údajů (CNIL) v únoru 2007. Jedním z důležitých výsledků této činnosti bylo vytvoření sítě úředníků pro komunikaci, jež budou orgány pro ochranu údajů moci využívat k výměně osvědčených postupů a k provádění konkrétních projektů.

I v roce 2007 pokračoval evropský inspektor ochrany údajů ve vynakládání času a úsilí za účelem objasnění svého poslání a zvýšení povědomí o otázkách ochrany údajů v různých orgánech a členských státech, a to prostřednictvím svých **projevů** a podobných příspěvků. Evropský inspektor ochrany údajů dále poskytl asi dvacet **rozhovorů** novinářům z různých sdělovacích prostředků z různých členských států nebo třetích zemí. Rovněž přijímal **návštěvy skupin studentů**, kteří se zaměřují na oblast ochrany údajů a na otázky bezpečnosti informačních technologií.

Tisková služba se zabývala asi 160 **žádostmi o informace** a poradenství od široké škály jednotlivců a subjektů.

Za účelem dalšího zviditelnění své činnosti evropský inspektor ochrany údajů nadále využíval následující informační a komunikační nástroje:

- **internetové stránky:** v únoru roku 2007 byla zprovozněna nová verze internetové stránky. Využívá se v ní technologie systému WCMS pro jednoduchou správu webových portálů, jehož cílem je usnadnit správu velkého množství dokumentů;
- **elektronický bulletin:** V roce 2007 bylo zveřejněno pět vydání informačního bulletinu evropského inspektora ochrany údajů. Počet abonentů vzrostl z asi 460 lidí na konci roku 2006 na celkový počet 635 na konci roku 2007;
- **tiskové zprávy:** v roce 2007 vydala tisková služba čtrnáct tiskových zpráv, z nichž většina se týkala stanovisek k legislativním návrhům, která měla zvláštní význam pro širokou veřejnost;
- **propagační akce:** evropský inspektor ochrany údajů se opět zúčastnil Dne ochrany údajů a dne otevřených dveří EU, a to prostřednictvím informačních stánků v hlavních orgánech EU.

Správa, rozpočet a zaměstnanci

Rozvoj evropského inspektora ochrany údajů jakožto nově zřízeného orgánu pokračoval i v roce 2007, kdy došlo k dalšímu navýšení jeho zdrojů ve srovnání s rokem 2006. Rozpočet se z více než 4 milionů zvýšil na téměř 5 milionů EUR a počet zaměstnanců vzrostl z 24 na 29. Správní prostředí se postupně rozšiřovalo. Navíc byla na základě ročních priorit přijata nová interní pravidla nutná k řádnému fungování tohoto orgánu, která zohlednila jeho potřeby a velikost.

Dále se zlepšovala spolupráce s Evropským parlamentem, Radou a Evropskou komisí, která umožnila značné úspory z rozsahu a zabránila zbytečnému zdvojování správních infrastruktur při omezení neproduktivních administrativních výdajů.

Pokud jde o lidské zdroje, vedle nábory nových zaměstnanců byli v rámci programu stáží i nadále každé pololetí přijímáni dva až tři stážisté. Evropský inspektor ochrany údajů navíc přijal vnitřní politiku dalšího vzdělávání založenou na konkrétních činnostech orgánu a na jeho strategických cílech.

Jako výsledek prvního auditu uskutečněného Útvarem interního auditu, potvrdila zpráva o auditu z roku 2007, že systém vnitřní kontroly úřadu evropského inspektora ochrany údajů je schopen uspokojivým způsobem zajistit dosažení cílů tohoto orgánu.

Za účelem zajištění uplatňování nařízení č. 45/2001 uvnitř tohoto orgánu byl jmenován příslušný inspektor ochrany údajů. V roce 2007 byl proveden soupis operací týkajících se zpracovávání osobních údajů evropským inspektorem ochrany údajů.

Evropský inspektor ochrany údajů začal za podpory útvarů Evropského parlamentu pracovat na zavádění nového systému správy elektronické pošty.

Evropský inspektor ochrany údajů

Výroční zpráva za rok 2007 – Shrnutí

Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství

2008 – 17 s. – 21 x 29,7 cm

ISBN 978-92-95030-56-5

Jak získat publikace EU

Publikace vydávané Úřadem pro úřední tisky, jež jsou určeny k prodeji, lze objednat na stránkách EU Bookshop <http://bookshop.europa.eu> u prodejce, kterého si zvolíte.

Můžete si také požádat o seznam prodejců z celosvětové sítě prostřednictvím faxu: (352) 2929-42758.

EVROPSKÝ INSPEKTOR
OCHRANY ÚDAJŮ

*Evropský strážce ochrany
osobních údajů*

www.edps.europa.eu

Úřad pro úřední tisky
Publications.europa.eu